

KESKKONNAAMET

Enel Liin
Räpina Vallavalitsus
vald@rapina.ee

Teie 10.10.2022 nr 6-2/2022/1636-1

Meie 23.11.2022 nr 6-3/22/19822-7

Seisukoht Ruusa puhkeala, Võhandu jõe endise harujõe settest puhastamise keskkonnamõju hindamise programmile

Esitasite Ruusa puhkeala, Võhandu jõe endise harujõe settest puhastamise keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi seisukoha küsimiseks (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 15¹ kohase menetluse läbiviimiseks).

Keskkonnaamet edastas KMH programmi eelnõu seisukoha saamiseks asjaomastele asutustele: Räpina Vallavalitsus, Rahandusministeerium, Muinsuskaitseamet, Terviseamet Transpordiamet.

I. Järgnevalt analüüsib Keskkonnaamet laekunud ettepanekuid. Transpordiamet tähtaja jooksul seisukohta ei esitanud.

1.1 Terviseamet¹ märgib KMH programmi eelnõu asjakohaseks ning piisavaks, KMH ekspertrühma koosseis on piisav. Samas juhib tähelepanu puhastustööde, ehitusaegsetele müratasemete normidele jms.

1.1.1 Keskkonnaamet on seisukohal, et esitatud ettepanek on asjakohane ja palume selle alusel KMH programmi täpsustada.

1.2 Räpina Vallavalitsus² on seisukohal, et KMH programm on asjakohane ja piisav. Samuti hindab piisavaks KMH ekspertrühma koosseisu.

1.2.1 Keskkonnaamet on seisukohal, et KMH programm täpsustamist selle alusel ei vaja.

1.3 Rahandusministeerium³ märgib, et: „Ruusa puhkeala, Võhandu jõe harujõe settest puhastamise keskkonnamõjude hindamise programmi eelnõu on kooskõlas Põlva maakonnaplaneeringus 2030+ sätestatud üldpõhimõtetega. Meie hinnangul on KMH programmi eelnõu asjakohane ja piisav, samuti on KMH ekspertrühma koosseis piisav.“ Samas esitab ettepanekud ja märkused KMH programmis esinevatele ebatäpsustele.

¹ Terviseameti 21.10.2022 kiri nr 9.3-/22/8525-2, kättesaadav Keskkonnaameti dokumendiregistris nr 6-3/22/19822-3

² Räpina Vallavalitsuse 31.10.2022 kiri nr 6-2/2022/1636-3, kättesaadav Keskkonnaameti dokumendiregistris nr 6-3/22/19822-4

³ Rahandusministeeriumi 14.11.2022 kiri nr 14-13/8311-2, kättesaadav Keskkonnaameti dokumendiregistris nr 6-3/22/19822-5

1.3.1 Keskkonnaamet on seisukohal, et KMH programmi tuleb täpsustada Rahandusministeeriumi välja toodud märkuste alusel.

1.4 Muinsuskaitseamet⁴ märgib: „Ruusa puhkeala, Vöhandu jõe endise harujõe settest puhastamise KMH programmi on asjakohane täiendada arheoloogiapärandi ekspertiisiga rõhuasetusega kiviaegsel asustusel. Kiviaegne asustus on paiknenud veekogude kallastel. Vöhandu jõe äärest on seni tuvastatud ainult üks kiviaegne asula (Kääpa asulakoht), kus kultuurkiht paikneb kuni kahemeetrise turbakihi all orulammi liivasel, kohati savikal põhjal. Kavandatud süvendustööd toimuvad sarnastes keskkondlikes oludes, ent paleomaastiku analüüsi ja kiviaegse asustuse prognoosimiseks, sh arheoloogilise uuringu vajaduse väljaselgitamiseks, tuleb kaasata arheoloog, kiviaegse asustuse ekspert (KeHJS § 151 lg 4). Vöhandu jõe harujõe süvendamine võib kahjustada hetkel teadmata arheoloogiapärandit. Eksperti kiviaegse asustuse prognoos ennetab võimalike arheoloogiliste leidude ja kultuurkihi kahjustamist või hävitamist juba alanud tööde käigus ning samuti tööde peatamist arheoloogilise leiu korral (MuKS § 25 lg 2, § 31).“

1.4.1 Keskkonnaamet on seisukohal, et Muinsuskaitseameti seisukoht on põhjendatud ning KMH programmi tuleb selle alusel täiendada ja KMH ekspertrühma koosseisu tuleb kaasata arheoloog, kiviaegse asustuse ekspert.

II. Keskkonnaameti ettepanekud KMH programmi täpsustamiseks ning seisukoht KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Keskkonnaamet teeb lisaks eelnevale KMH programmi kohta järgmise ettepanekud:

2.1 KMH programmi ptk-s 4 „Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus“ osas 4.1 „Maastik“ (lk 11) on järgmine lause: „Reoveepuhasti haldaja on AS Revekor, kellele on antud välja keskkonnakompleksluba registrinumbriga L.VV/327778“.

2.1.1 Täpsustame, et AS-le Revekor on antud vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/327778.

2.2 KMH programmi ptk-s 5 „Kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju“ osas 5.2 „Inimese tervis ja heaolu“ (lk 20) on märgitud järgmist: „Inimese tervist ja heaolu võib mõjutada müra ja tolmu levik. Kuna puhkealale on planeeritud rajada ka ujumiskoht, siis võib mõju avaldada ka kavandatava tegevuse alaga külgnev Ruusa küla reoveepuhasti. Mõju võib esineda, kui suurvee ajal reoveetiigid üle ujutatakse ja reovesi jõuab ka ujumiskohta“.

2.2.1 KMH programmis ei ole käsitletud reoveepuhasti Ruusa (reoveepuhasti kood PUH0651360) heitvee väljalasku Ruusa (väljalaskme kood PO136, registrikood HVL0651360), mis asub koordinaatidel X: 6438899, Y: 694597. Juhime tähelepanu, et heitvee väljalase peab olema supluskohast või supelrannast vähemalt 200 meetri kaugusel (veeseadus § 128 lg 2). Arvestades eelnevat palume hinnata, kas kavandatava supluskoha asukoht on inimeste tervise seisukohast sobilik ning vastab kehtivates õigusaktides toodud nõuetele.

2.3 Eelprojekti „Ruusa puhkeala, Vöhandu jõe harujõe settest puhastamine“ (töö nr: 2021030) ptk 4 „Projektlahendus“ osa 4.2. „Tehnilised alternatiivid“ (lk 12) kohaselt tuleb sette kuivmeetodil eemaldamiseks Vöhandu jõe veetasel langetada ühe meetri võrra, sette eemaldamisel märgmeetodil on veetasel soovitatav langetada 0,2-0,3 meetri võrra.

---

⁴ Muinsuskaitseameti 17.11.2022 kiri nr 1.1-7/1662-1, kättesaadav Keskkonnaameti dokumendiregistris nr 6-3/22/19822-6

2.3.1 Palume hinnata millist mõju võib veetaseme langetamine avaldada veekogule ja vee-elustikule.

2.4 Palume välja tuua, kas Võhandu jõe seisundi jälgimiseks tuleb seiret teostada. Juhul, kui seire teostamine on vajalik, siis milliste näitajate osas, millistes seirepunktides ning milline on vajalik seiresagedus.

2.5 Hinnata, kas kavandatud tegevusega võib kaasneda veetaseme ja veerežiimi muutumine.

2.6 Hinnata veekogu kaldajoone ja ristlõike muutmise mõju veekogule ja vee-elustikule.

2.7 Palume välja tuua, kas tööde piirkonna, sh ladestuskoha läheduses asub põhjaveehaardeid ning hinnata kavandatavate tööde mõju põhjaveele ja läheduses paiknevatele kaevudele.

2.8 Käsitleda keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 357 kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas 2022-2027 ja meetmeprogrammis 2022-2027⁵ pinnaveekogumite Võhandu_5⁶ ja Võhandu_6⁷ kohta kavandatud meetmeid, kavandatavate tööde mõju veekogumitele ning kas tööde elluviimine on kehtiva Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavaga 2022-2027 ja meetmeprogrammis kavandatuga kooskõlas.

2.9 KMH programmi ptk-s 5 „Kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev oluline keskkonnamõju“ osas 5.3 „Vee kvaliteet“ (lk 21) on märgitud järgmist: „Kokkuvõtvalt tuleb KMH käigus hinnata sette alla kandumise võimalikku mõju Võhandu alamjooksule ja sette ladustamisviisi ohutust. KMH käigus tuleb valida / selgitada sobivam tehnoloogiline lahendus“.

2.9.1 Lisaks eelpool toodule palume vajadusel kavandada leevendusmeetmed töödega kaasneda võiva erosiooni ja hajuheite vältimiseks. Samuti kavandada vajadusel leevendusmeetmed heljumi edasikandumise ja ladustatud sette veekogusse tagasikandumise vältimiseks.

2.10 Lisame, et projekti ala jääb Võhandu jõe veekaitse-, ehituskeelu- ja piiranguvööndisse. Sellest tulenevalt tuleb järgida, et kavandatud tegevus ei oleks vastuolus veeseaduse ega looduskaitseadusega.

2.10.1 Kavandatud tegevus jääb Võhandu jõe kaldale, palume hinnata kavandatava tegevuse mõju kalda kaitse eesmärkidele, milleks on kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (looduskaitseadus § 34).

2.11 KMH programmi tabelit 1 (lk 32) palume täiendada: nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga rühma kuuluv isik hindama (KeHJS § 13 p 8). Juhteksperdi osas puuduvad valdkonnad ja põhjendused (sh kvalifikatsioon) ning teiste rühma liikmete osas põhjendused.

Kokkuvõtteks on Keskkonnaamet seisukohal, et KMH programmi tuleb täiendada eeltoodud punktide osas ja kui jääte eriarvamusele, siis palume seda põhjendada. Jäädes eriarvamusele, siis kaasame vajadusel vastava asjaomase asutuse menetlusse programmi nõuetele vastamise tuvastamises.

---

⁵ Leitav: <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027>

⁶ Veekogumi kood 1003000_5

⁷ Veekogumi kood 1003000_6

III. Suunised KMH programmi edasiseks menetluseks

3.1 KMH programmi avalikustamiseks täiendatud programmi esitamisel palume nimetada arendaja poolt korraldatava avaliku arutelu aeg ja koht, et saaksime selle ära tuua avaliku väljapaneku teadetes. Siinjuures tuleb arvestada, et enne avalikustamist tuleb Keskkonnaametil kontrollida parandatud ja täiendatud KMH programmi, sealhulgas asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamist või arvestamata jätmist 14 päeva jooksul.

3.2 Samuti tuleb teatada avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust arendaja kulul ühes üleriiklikus, maakondlikus või kohalikus lehes. Antud asukohas oleks asjakohaseks leheks Lõuna-Eesti Postimees. Teate avaldamiseks saadab Keskkonnaamet teate sisu Lõuna-Eesti Postimehesse koos koopiaga arendaja kontaktidele, mille järel saadab Lõuna-Eesti Postimees teate kujunduse kinnitamiseks Keskkonnaametile ja hinnapakkumise kinnitamiseks arendajale. Kinnituste saamisel avaldatakse teade (KeHJS § 16 lg 1 ja 2 alusel).

3.3 Avalik väljapanek peab kestma vähemalt 14 päeva ja seejärel peab saama ekspert koostada vastused laekunud küsimustele, et neid avalikul arutelul tutvustada. Seega palume avalikustamise teate avaldamise ja arutelu vaheks arvestada vähemalt kolm nädalat.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: OÜ Maves, artto@maves.ee

Siret Punnisk 512 8350 (keskkonnakorraldus)
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

Margit Lillema 5696 3006 (vesi, keskkonnalaad)
margit.lillema@keskkonnaamet.ee